

Posudek diplomové práce Luisy Zoulkové *Osobní asistence jako prostředek psychosociálního rozvoje lidí se zdravotním postižením.*

69 s. textu, 32 titulů literatury, zdrojů a pramenů, 5 příloh

Téma diplomové práce L. Zoulkové je přínosné, protože objasňuje význam sebeurčující osobní asistence pro zlepšení kvality života lidí se zdravotním postižením. Text má deskriptivně analytický charakter, vychází z dostupné odborné literatury a elektronických zdrojů, orientovaný je zejména na vyjasnění pojmového aparátu a zakotvení osobní asistence v legislativě a v praxi. Empirická část mapuje s využitím dotazníku skutečnost, jak lidé s postižením vnímají přínos osobní asistence pro kvalitu svého života.

Diplomantka nejdříve definuje pojetí osobní asistence z hlediska zákona o sociálních službách a poté provádí charakteristiku pojmu založenou na deskripci a interpretaci odborné literatury. Navzdory skutečnosti, že v této oblasti je odborná produkce nečetná, se jí podařilo jasně a věcně vyložit rozdíly mezi asistencí sebeurčující, řízenou a pedagogickou. Zajímavý je krátký historický exkurz ukazující, že nové podněty v péči o lidi s postižením jsou častou výsledkem aktivit jednotlivců a nevládních organizací, a to ve světě i v ČR.

Systémovému začlenění osobní asistence do sociálních služeb je věnována kapitola o novém zákoně o sociálních službách (č. 108/2006 Sb.), kde je chápána jako jedna ze služeb zaměřených na sociální začlenění nebo na prevenci sociálního vyloučení. Za přínosnou považují subkapitulu analyzující podmínky pro poskytování a užívání osobní asistence, kde se autorka také pokouší aplikovat hodnocení praxe poskytování této služby z hlediska principů hnutí Independent Living (delimitace, deinstucionalizace, deprofesionalizace, demedikace).

Velkou pozornost věnuje diplomantka vyjasnění pojmového aparátu souvisejícího se zdravotním postižením, jejím specifickým, byť poměrně stručným přínosem, je poukázání na to, u kterých typů zdravotních postižení je osobní asistence indikovatelná.

Teoretická část je ukončena naznačením osobnostních specifik lidí se zdravotním postižením. **Domnívám se, že by měla obsahovat formulaci koncizních závěrů prokazujících přínos osobní asistence pro psychosociálního rozvoj. Také pojem psychosociálního rozvoj měl být v textu více projasněn, neboť se zdá, že v autorčině pojetí splývá s pojmem kvalita života.**

Empirická sonda je zajímavým dokladem významu osobní asistence pro život lidí s postižením. Je zpracována na základě dotazníkové metody vlastní konstrukce, přičemž autorka prokazuje, že si je vědoma jejích limitů (viz kap. Diskuse). Má všechny metodologické náležitosti - formulace tématu, problému, cílů, velmi pěkně je analyzována výzkumná problematika, vyhodnocení získaných dat je pečlivé, a to včetně ověření hypotéz. K obhajobě kladu otázku, co v současnosti brání většímu využívání osobní asistence u lidí s postižením.

Po stylistické stránce je práce v normě, objevují se v ní ojedinělé překlepy, např. na s. 15, 16, 36.

Závěr: diplomová práce L. Zoulkové odpovídá po stránce obsahové i formální požadavkům, a proto ji doporučuji k obhajobě. Předběžné hodnocení: velmi dobře.

23. 4. 2008

PhDr. Jitka Lorenzová, vedoucí DP.